

NTI ITEM EMI ENỌDE MME ANDITIENE-CHRIST

Ñwed Mbon Rome 13:1-14; 14:1-23; 15:1-33.

ỌYỌHỌ UKPEP-ÑKPỌ 388

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: "Koro baba owo nnyin kiet iduhe uwem inọ idem esie, baba owo kiet inyuñ ikpaha inọ idem esie" (Ñwed Mbon Rome 14:7).

Anditiene-Christ

Ke akpa ifet yak itim ikere me anie edi Anditiene-Christ. Ñwed ukabare ikọ (Dictionary) etiñonọ nnyin ete ke edi enye emi ọbuqtde idem ye Jesus Christ onyuñ onimde ke akpanikọ emi Enye ekekpepde. Ekot United States idut mme anditiene-Christ, edi edi akpanikọ ete ke idighe kpukpru owo emi eduñde mi edi mme anditiene-Christ. Anditiene-Christ edi eny emi etiede nte Christ, onyuñ enyene ndikama idem esie ke usuñ emi odotde ye anditiene-Christ. Enye ebiet Christ ke ido, ke spirit, ye ke edu edinam ñkpọ.

Ekebem iso ekot mbet "Mme Anditiene-Christ" ke Antioch, ke Christ ama ọkọdọk aka ke Heaven. Ke mbuk "Asañ-isañ Usuñ Heaven" eke Bunyan, ekekot owo uko oro "Christian", ndien nnyin imeti ite ke enye ekedi owo oro okokutde idem esie nte ibiomde edidobi mbiomo; edi ke ini enye okobupde, "Nso ke ndinam man enyaña mi?" Owo emi ekekerede "Evangelist" ama ada enye usuñ man etiene uyama uñwana emi okodude anyan usuñ. Ema etiñ enọ enye ete. "Yak uñwana oro odu ke enyin fo", ndien ke enye eyesañ osim "mfafaha inua otop kiet." Ke ini enye akadahade, mbio ufọk esie ema ekot enye, edi anditiene-Christ "ama esin nnuen-ubọk esie ke utọñ esie, onyuñ efehe aka, ke atua, "Uwem! Uwem! Nsinsi uwem!"

Nsinsi uwem edi akpatre itie ọnọ kpukpru mmọ emi ekerede mme anditiene-Christ. Oro edi ntak emi nnyin inyenede ndikpeme uwem nnyin ye edinam nnyin kpukpru usen, nnyin iyomke nditaba akpatre itie nnyin. Oro edi ntak emi Paul ekewetde ọyọhọ item ke itie ñwed emi ọnọ mbio eyo esie, ye nnyin ñko.

Usuñ Nte Ekemede Ndikabare Ndi Anditiene-Christ

Anam-idiok enyene ukpuhọre ye enye emi edide anditiene-Christ. Ke ini anam-idiok enyenede ubiom-ikpe idiok-ñkpọ ke esit esie, onyuñ okutde ete ke imọ idi anam-idiok, ukpọñ emi ama akatak ke iso Abasi, enye enyene ndikabare esit ñkpọñ mme idiok ñkpọ esie, ayarare mmọ ọnọ Abasi. Abasi "edi Andinọ mmọ emi eyomde Enye utip" (Mme Hebrew 11:6). "Iyip Jesus Eyen Esie eyet nnyin isana ke kpukpru mme idiok-ñkpọ" (1 John 1:7).

Item Emi Paul Ọnọde

Ke emi ima ikọfiok enye emi edide anditiene-Christ ye nte ikemede ndikabare ndi kiet, yak ikpep mme item emi edude ke itie edikot nnyin. Ñkop-uyo edi kiet ke otu mme akpa utom mme anditiene-Christ, nditọwọñ enyene ndikop uyo mme ete ye eka mmọ, mme andikpep, mme etubom ufọk-ñwed, ye mme adaha-ufọk utom ibọhọke ke misañake ye Ikọ Abasi. Kpukpru owo enyene ndikop uyo nnọ mme bodisi enyuñ enọ mmọ ọyọhọ ukpono. Mme mbet ke abañ isañ, mme uwet ke usuñ edi ukpeme ọnọ mbio-obio, ndien enyene ndinim mmọ eti-eti, akpan-akpan mmọ emi edọhọde ete idi mme anditiene-Christ.

"Ekukama owo isọn ebe ndima kiet eken" oro edi isọn emi ama ekekem ini ndikpe. Ima ama ndinem ufan esie esit, onyuñ ekpep usuñ nte anamde ufọn ọnọ mbio efen onyuñ anam mmọ enem esit. Edikokoi nnam kiet eken idiok edi spirit anam-idiok, edi idighe eke anditiene-Christ. Isin-enyin, eñwan, idiok-esit ye kiet eken edi ediyarare usua, idighe idiñonọ ima. "Ima inamke mbọhiduñ esie idiok". Ekpri eyen eren mme añwan emi esinde eyen-ọwọñ efen enyin ke unen emi enye enyenede ke utom Eti-mbuk, ke edikwọ ikwọ me ndibre ñkpọ ikwọ enyene ndiduñore esit esie onyuñ oyom Abasi efen ọnọ enye.

Se Ikponde Ikan

Ke ini Christ okodude ke isọñ, ndusuk mme Jew eketetiñ enyin ke se mmọ ediade, enyuñ ekut ndudue enọ mmọ emi mikenyleneke oruk ntiñ-enyin oro. Kpasuk ntre ñko mfin emi, odu mme itie ukpep ikọ Abasi emi ekpande mme owo ke ndita unam mme ndidia mme udia efen. Edi Jesus ekekpep nnyin ete: "Idighe se idukde owo ke inua asabare owo, edi se iwọrọde owo ke inua, ke edi oro asabare owo" (Matthew 15:11). "Koro mme idiok ekikere eto ke esit owo ewọrọ, ye use, ye inọ ye obom, ye efibe, ye idiok itọñ, ye oburobut ido, ye abiaña, ye obukpo ido, ye erise owo idiok enyin, ye isuñi, ye iseri, ye ndisime: kpukpru mme idiok-ñkpọ emi eto owo ke esit ewọrọ, enyuñ esabare owo" (Mark 7:21-23). Ntre emi ekpep nnyin ete ke mme ikọ eke nnyin itiñde ye uwem emi nnyin idude edi ata akpan ñkpọ. Yak ikpeme esit nnyin "ikan kpukpru se ikpemedede; koro uwem otode enye" (Mme Ñke 4:23).

Ndidu Ke Mbeñeidem

Paul etiñ ọ̀nọ mme owo ke eyo esie ete ke ekim idiọ̀k-ńkpọ eke ererimbot emi ama ededi ama; Usen erikan ke ekpere. Didie ke enye ekpere nnyin mfin! “eyak nnyin ifọ̀rọre ndien utom ekim, inyuñ isine ńkpọ-ekọ̀n uñwana”.. etiñ nte “ńkpọ-ekọ̀n” etiede ke ńwed Mbon Ephesus 6, ndien ndusuk mme ńkpọ ekọ̀n oro edi Akpanikọ, Edinen-ido, Emem, Mbuotidem, Erinyaña ye ofut spirit emi edide Ikọ Abasi.

“Nnyin inyene ndiwọ̀rọ nyarare k iso itie ikpe Christ” “Kpukpru nnyin kiet kiet iyebuk mbuk ibaña idem nnyin inọ Abasi”. Ke ntre inaha nte nnyin ida itie ebieren-ikpe nnọ mbio efen. Anditiene-Christ kiet ekeme ndikop mmem-idem akan eken; ndusuk ini mbuotidem esie isoñke ikem ndida enye mbe ekpri mfina. Edọ̀họ mmọ emi esọ̀nde ke mbuotidem ete “ikpobiom mmem-idem mbon mmem-idem” ikunyuñ ibọ inemesit ke idem mmọ. Christ akakpa ọ̀nọ kpukpru owo kpa idem ata ubuene ye eyen eka emi ememde idem akan. Ukpọ̀n esie ọ̀sọ̀n urua akan nte owo ekemede nditiñ. “Koro Christ ńko ikenemke idem esit” (Nwede Mbon Rome 15:3). Ke ntre edieke eyighe odude ke esit owo ke ndinam ńkpọ kiet eke ededi emi ekemede ndinam owo efen ayat esit” enye enyene nditre. Enye enyene ndibup idem esie. “Nkpọ emi edinam didie ye ukpọ̀n eyen ete mi?” Baba owo kiet ikpenyeneke nditiñ nte Cain eketiñde, “Nte ami ndi andikpeme eyen eka mi?” Owo kiet-kiet enyene ndinam kpukpru se enye ekemede ndinam man ańwam eyen eka esie ndinyene nsinsi uwem.

“Mme Anditiene Christ Ubak-Ubak”

Odu ediwak owo ke ererimbot mfin emi efiopde esit eyom Abasi. Mmọ ekeme ndisin ifik ke utom Abasi, enyime ndituk idem mmọ, enyuñ ekeme ndidu eti edu-uwem. Edi ibọ̀họke owo enyene ata ima Abasi ke esit esie, oro edi ndima Abasi ye ndima eyen eka esie, enye isañake ikekem ke idaha owo Abasi. Ndusuk ekeme ndiyom ukpono ye itoro owo ekan ndiyom ukpọ̀n mme owo. John Wesley okokot oruk mme owo oro “mme anditiene-Christ ubak-ubak”, edi ke editim ntiñ, owo enyene ndidi anditiene-Christ midighe edi anam-idiọ̀k.

Yak nnyin emi ikerede enyiñ “anditiene-Christ” iti kpukpru ini ete ke anditiene Christ edi mbiet Christ. Edi utom nnyin ndibọ̀n akam kpukpru usen nnyuñ nyom ndibiet Christ ńkan ke kpukpru se ededi emi nnyin inamde mme itiñde.

MME MBUME

1. Tiñ se “anditiene-Christ” ọ̀wọ̀rọde.
2. Nso oruk uwem ke anditiene-Christ enyene ndidu?
3. Nso edi item emi Paul ọ̀nọde mme anditiene-Christ ke abaña ima?
4. Didie ke ererimbot etiñ ukpuhọre anditiene-Christ ye anam idiọ̀k-ńkpọ.
5. Idiọ̀k ekikere, ntañidem, abiaña, ye mbukpo-ido eto mmọñ ewọ̀rọ?
6. Nso edi ntak emi edide akpan ńkpọ owo ndikot ikọ Abasi nyuñ mbọ̀n akam?
7. Nso edi ńkpọ ekọ̀n”?
8. Nso ke Paul etiñ abaña owo ndibiene ikpe nnọ owo efen?
9. Nso edi akpatre itie ọ̀nọ kpukpru mme anditiene-Christ?